

ΒΗΜΑ *Magazine*

THE CROWN

ΗΘΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ, ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΑΤΑΣΘΑΛΙΕΣ, ΚΑΛΑ ΚΡΥΜΜΕΝΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ Β' ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΚΑΥΔΩΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΟΝ ΘΕΣΜΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΦΟΡΑ...

ΚΟΣΜΟΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΟΥΠΕΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΤΗ ΦΛΟΡΙΝΤΑ, Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΜΑΖΟΝΙΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ ΦΡ. ΜΠΕΚΕΝΜΠΛΟΥΕΡ, Κ. ΜΠΕΗΣ, ΗΛ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. ΤΣΑΛΙΑΝ, ΑΛ. ΠΟΪΣΤΙ
ΑΡΤ ΤΑ «ΓΛΥΨΙΤΑ» ΤΗΣ ΙΡΙΣ ΒΑΝ ΧΕΡΠΕΝ, Η ΒΕΥΟΝΣÉ ΚΑΙ Η ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Ξεθωριάζει ο θεσμός της βασιλείας στην Ευρώπη ή παραμένει κραταιός; Το BHMAGAZINO περιδιαβάει τα ανάκτορα της Γηραιάς Ηπείρου και διερευνά εάν η εποχή της «ελέω Θεού μοναρχίας» πέρασε ανεπιστρεπτή.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΑΑΚΗ

Πρόκειται για τον θεσμό που κουβαλά μια εσάνς παραμυθιού, με βασιλείς και βασίλισσες, πρίγκιπες και πριγκίπισσες, που φαίνεται να είναι ικανός ακόμη και εν έτει 2024 να προσφέρει στους «υπηκόους» άρτον και θεάματα. Την ίδια στιγμή περικλείει και μαύρες σελίδες. Τις τελευταίες δεκαετίες πάντως το ερώτημα γίνεται όλο και πιο έντονο: Εξακολουθεί να ασκεί γοητεία η μοναρχία στην Ευρώπη ή πλέον ισχύει η περίφημη φράση «ο βασιλιάς είναι γυμνός»; Οι γνώμες διίστανται, με τον θεσμό σαφώς να διέρχεται κρίση σε κάποιες από τις 12 χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Ολλανδία, Ισπανία, Βέλγιο, Δανία, Σουηδία, Νορβηγία κ.ά.) που ακόμη τον διατηρούν, κυρίως εξαιτίας της πληθώρας των οικονομικών και ηθικών σκανδάλων των ανακτόρων τους, αλλά και από τον εν γένει μετασχηματισμό των κοινωνιών. Σε άλλες χώρες πάλι, ο θεσμός εξακολουθεί να είναι κραταιός, αποτελώντας συνεκτικό στοιχείο του έθνους, αν και πρέπει να σημειωθεί ότι (ευτυχώς) δεν διαθέτει ιδιαίτερο ρυθμιστικό πολιτικό ρόλο. Για παράδειγμα, στην Ισπανία, σύμφωνα με έρευνα του 2020, το 40,9% του πληθυσμού προτιμά να μην υπάρχει βασιλιάς.

Από την άλλη, στη Δανία, μια αξιοσημείωτη πλειονότητα τάσσεται υπέρ της διατήρησης της μοναρχίας. Σε δημοσκόπηση του 2022 της εφημερίδας «Jyllands-Posten», το 72% των Δανών δήλωσε ότι υποστηρίζει τη μοναρχία, ενώ το 2023 σε δημοσκόπηση που διενεργήθηκε από το TV2 το 78% δήλωσε ότι αναμένει η Δανία να εξακολουθεί να έχει βασιλιά και σε 50 χρόνια από σήμερα. Μάλιστα η υποστήριξη προς τον θεσμό είχε αυξηθεί με την πάροδο των ετών. Όταν ανέβηκε το 1972 στον θρόνο η βασίλισσα Μαργαρίτα, η οποία πριν από μερικές ημέρες παραιτήθηκε υπέρ του γιου της Φρέντερικ, μόνο το 42% των Δανών τάσσονταν υπέρ της διατήρησης της βασιλικής οικογένειας. Η υποστήριξη των Νορβηγών προς τον μακραιώνο θεσμό είναι ακόμα μεγαλύτερη, με έρευνα της εφημερίδας «Nettavisen» το 2022 σε δείγμα 20.000 ατόμων να φανερώνει ότι το 84% τάσσεται υπέρ της διατήρησης της μοναρχίας. Είχε προηγηθεί μάλι-

στα ψηφοφορία στο Κοινοβούλιο της χώρας, με τους νορβηγούς βουλευτές να τάσσονται επίσης υπέρ της διατήρησής της με 134 ψήφους έναντι 35 ψήφων κατά. Τα πιο ενδιαφέροντα στοιχεία βέβαια έρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη μήτρα της μοναρχίας. Σύμφωνα με έρευνα του YouGov τον περασμένο Σεπτέμβριο, έναν χρόνο μετά την άνοδο του βασιλιά Καρόλου Γ' στον θρόνο, το 62% των Βρετανών υποστηρίζει ότι η χώρα θα πρέπει να συνεχίσει να έχει βασιλιά, ενώ το 26% θεωρεί ότι πρέπει να έχει εκλεγμένο αρχηγό κράτους.

Σύννεφα πάνω από τον θρόνο της Δανίας

Η συζήτηση για το μέλλον της μοναρχίας στην Ευρώπη άνοιξε για μία ακόμα φορά μετά την αιφνιδιαστική πρόσφατη παραίτηση της βασίλισσας Μαργαρίτας Β' της Δανίας. Η 83χρονη μαριώδης καπνίστρια βασίλισσα με την καλλιτεχνική φύση – έκοψε την κακή αυτή συνήθεια μόλις πέρυσι, ύστερα από 66 χρόνια δηλαδή, με τα αγαπημένα της τσιγάρα να είναι τα άφιλτρα Καρέλια – στο τηλεοπτικό της διάγγελμα για το νέο έτος ανακοίνωσε την παραίτησή της. Η μακροβιότερη και μοναδική γυναίκα εν ενεργεία μοναρχής στην Ευρώπη μετά τον θάνατο της

● Ο πρίγκιπας Φρέντερικ και η σύζυγός του Μαίρη στην τελετή στέψης του βασιλιά Καρόλου Γ' τον Μάιο του 2023. Σήμερα Κυριακή 14 Ιανουαρίου ήρθε η δική τους ώρα να ανέλθουν στον θρόνο της Δανίας.

● Η βασίλισσα Μαργαρίτα Β' της Δανίας παραιτήθηκε πριν από μερικές ημέρες από τον θρόνο υπέρ του γιου της πρίγκιπα Φρέντερικ.

Ελισάβετ Β' της Αγγλίας προέβαλε λόγους υγείας, εξηγώντας ότι μετά την εγχείρηση στην οποία υπεβλήθη στην πλάτη το 2023 αποφάσισε ότι ήρθε η ώρα «να αφήσει την ευθύνη στην επόμενη γενιά», δηλαδή στον μεγαλύτερο γιο της, τον πρίγκιπα Φρέντερικ. Οι κακές γλώσσες πάντως υποστηρίζουν ότι η βασίλισσα «θυσιάστηκε» για να σώσει τον γάμο του γιου της, καθώς η απόφασή της αυτή ήρθε λίγες εβδομάδες μετά

το πρωτοσέλιδο που τον απεικόνιζε σε νυχτερινή έξοδο στη Μαδρίτη με τη μεξικανή socialite και reality star Τζενοβέβα Καζάνοβα. Λέγεται ότι ο κύβος ερρίφθη ουσιαστικά για να κρατηθεί στο πλευρό του η επί 19 χρόνια σύζυγός του Μαίρη, η οποία είναι εξαιρετικά δημοφιλής στους Δανούς, χάρη στην αφοσίωσή της στα καθήκοντά της, αλλά και την άπταιστη γνώση της δανέζικης γλώσσας, για την οποία προσπά-

θησε πολύ – υπενθυμίζεται ότι γεννήθηκε στην Αυστραλία από σκωτσέζους γονείς. Το love story της με τον Φρέντερικ πάντως μοιάζει βγαλμένο από σαπουνόπερα. Οι δυο τους γνωρίστηκαν πριν από 23 χρόνια σε μια παμπ στο Σίδνεϊ, με εκείνη να μην έχει αρχικά ιδέα ότι απέναντί της είχε τον διάδοχο του θρόνου της Δανίας. Παντρεύτηκαν το 2004 και απέκτησαν τέσσερα παιδιά, με το image του «άτακτου» Φρέντερικ

● Ο βασιλιάς Κάρολος Γ' και η βασίλισσα Καμίλα χαιρετούν τα πλήθη από το μπαλκόνι του Μπάκιγχαμ μετά την τελετή στέψης τους την περασμένη άνοιξη.

● Ο πρίγκιπας Αντριου έχασε το 2022 τους στρατιωτικούς του τίτλους και τις πατρωνίες του εξαιτίας των κατηγοριών της Βιρτζίνια Τζιούφρε ότι την κακοποίησε σεξουαλικά όταν ήταν 17 ετών στο πλαίσιο του δικτύου που είχε στήσει ο διαβόητος Τζέφρι Επιστάιν.

«**Ερευνα της νορβηγικής εφημερίδας "Nettavisen" το 2022 σε δείγμα 20.000 ατόμων φανέρωσε ότι το 84% τάσσεται υπέρ της διατήρησης της μοναρχίας. Είχε προηγηθεί μάλιστα ψηφοφορία στο Κοινοβούλιο της χώρας, με τους νορβηγούς βουλευτές να τάσσονται επίσης υπέρ της διατήρησής της με 134 ψήφους έναντι 35 ψήφων κατά**

από party boy να μεταλλάσσεται σε εκείνο ενός σοβαρού οικογενειάρχη. Οι φωτογραφίες του βέβαια με την κρηκτική Τζενοβέβα Καζανόβα θόλωσαν αυτή την εικόνα. Πάντως το Παλάτι αρνήθηκε να τις σχολιάσει, με την πέτρα του σκανδάλου να εκδίδει δημόσια δήλωση με την οποία αρνήθηκε κάθε είδους ρομαντική σχέση με τον πρίγκιπα, χαρακτηρίζοντας τις φήμες «κακόβουλες».

Δεν είναι πάντως η πρώτη φορά που η βασιλική οικογένεια της Δανίας έρχεται στο επίκεντρο της δημοσιότητας. Τον Οκτώβριο του 2022 η βασίλισσα Μαργαρίτα Β', η οποία σημειώνεται ότι είναι αδελφή της Άννας-Μαρίας, συζύγου τους τέως βασιλιά της Ελλάδας Κωνσταντίνου Β', αποφάσισε να αφαιρέσει τους πριγκιπικούς τίτλους από τα τέσσερα παιδιά του δεύτερου γιου της, πρίγκιπα Γιώακιμ, διατηρώντας όμως τις θέσεις τους στη σειρά διαδοχής του θρόνου. Η βασίλισσα υποστήριξε ότι η απόφασή της ελήφθη ώστε να τους επιτρέψει να έχουν μια πιο φυσιολογική ζωή. Ο γιος της τάχθηκε εναντίον της απόφασής της, με τη μονάρχη να ζητά συγγνώμη και να παραδέχεται ότι είχε «υποτιμήσει» τον αντίκτυπο των πράξεών της, εμμένοντας όμως στην αρχική ανακοίνωσή της. Εντύπωση είχαν προκαλέσει το

2017 και τα λεγόμενα του συζύγου της Χένρικ – έφυγε από τη ζωή έναν χρόνο αργότερα –, ο οποίος είχε δηλώσει δημοσίως ότι δεν επιθυμούσε να ταφεί δίπλα στη βασίλισσα, μια και δεν είχε αναγνωριστεί ποτέ ως ίσος της, καθώς έφερε τον τίτλο του πρίγκιπα.

Στον οικο των Γουίνδσορ
Καμία βασιλική οικογένεια δεν μοιάζει πάντως να προσελκύει περισσότερο το παγκόσμιο ενδιαφέρον από τη βρετανική. Κατ' αρχάς, είχαμε τον «γάμο του αιώνα», όπως χαρακτηρίστηκε η ένωση Νταϊάνας και Καρόλου, μια σχέση που διαλύθηκε σχεδόν

σε «ζωντανή μετάδοση», με τα βρετανικά ταμπλόιντ να δημοσιεύουν σε συνέχειες, ακόμη και σήμερα, πάσης φύσεως λεπτομέρειες εν είδει γαλαζοαίματης σαπουνόπερας. Ποιος δεν θυμάται, για παράδειγμα, την πριγκίπισσα Νταϊάνα με υγρά μάτια να δηλώνει στη διαβόητη συνέντευξη στο

BBC το 1995 «Ημασταν τρεις σε αυτόν τον γάμο, οπότε υπήρχε λίγος σιωπησιμός»; Ποιος δεν παρακολούθησε τη διαδρομή «της άλλης γυναίκας», της τότε πέτρας του σκανδάλου Καμίλα, η οποία στέφθηκε τελικά βασίλισσα στο πλευρό του Καρόλου Γ' τον περασμένο Μάιο, 26 χρόνια μετά το τραγικό δυστύχημα της Lady D σε εκείνη την υπόγεια σήραγγα του Παρισιού; Φυσικά υπάρχει και ο «αρμαγεδδών» πρίγκιπας Χάρι με το Μεγκάι, την απόφασή του δηλαδή μετά της συζύγου του, Μέγκαν Μαρκλ, να παραιτηθούν τον Ιανουάριο του 2020 από τα βασιλικά τους καθήκοντα. Και δεν έφυγαν σιωπηλοί. Μεταξύ άλλων ακολούθησαν μία συνέντευξη στην Οπρα Γουίνφρεϊ, η κυκλοφορία του ντοκιμαντέρ «Χάρι και Μέγκαν» στο Netflix, στο οποίο ο Χάρι κατηγορούσε προσωπικά τον πρίγκιπα Γουίλιαμ για τον τρόπο που του φέρθηκε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων του Μεγκάι, ενώ αποκαλύφθηκαν και οι σκέψεις αυτοκτονίας που έκανε η Μέγκαν, με τον «αποστάτη» του παλατιού να ρίχνει το τελειωτικό χτύπημα στην οικογένειά του μέσα από την αυτοβιογραφία του «Spare» (εφεδρικός). Φυσικά, αυτό το σόριαλ αναμένεται να έχει πολλά ακόμα επεισόδια... Βέβαια, οι πονοκέφαλοι του Μπά-

● Η πρίγκιπας Χάρι και η Μέγκαν Μαρκλ αποφάσισαν να παραιτηθούν τον Ιανουάριο του 2020 από τα βασιλικά τους καθήκοντα. Εως σήμερα δεν έχουν σταματήσει να αποτελούν τον Νο 1 «πονοκέφαλο» για τα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ.

● Φόρεμα «Symbiotic» από τη συλλογή «Shift Souls» (2019).

Η ολλανδή σχεδιάστρια μόδας, που ντύνει τις πιο δυναμικές γυναίκες της τέχνης και όχι μόνο, τιμάται με μια μεγάλη αναδρομική έκθεση στο Μουσείο Διακοσμητικών Τεχνών του Παρισιού.

● Το μεγαλείο της σειράς «Crystallization» (2010).

Η ΥΨΗΛΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΡΙΣ ΒΑΝ ΧΕΡΠΕΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Η Lady Gaga ως ιριδίζον εξωτικό πουλί στα MTV Video Music Awards το 2020. Η Beyoncé ως φουτουριστική «Νίκη της Σαμοθράκης» με το ακτινοβόλο «Heliosphere Gown» στο πλαίσιο της Renaissance Tour. Η Ναόμι Κάμπελ ως κυανή πεταλούδα, η Κέιτ Μπλάνσετ ως πλάσμα του βυθού που βγήκε στη στεριά, ένα avatar που προσγειώθηκε στην Κυανή Ακτή για να προεδρεύσει του 71ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Κανών. Και βεβαίως η Björk, «μούσα» της Ιρις βαν Χέρπεν – που είναι υπεύθυνη για όλα αυτά τα ενδυματολογικά θαύματα –, ως ορχιδέα επί σκηνής, στην ευρωπαϊκή περιοδεία «Comucoria». Εκεί που η μόδα συναντά την τεχνολογία, την Ιστορία της Τέχνης και τα μυστήρια της φύσης, σε αυτό που με το πρώτο άκουσμα μοιάζει με ένα... φρανκενσταϊνικό σταυροδρόμι, εκεί βρίσκεται κανείς τη δουλειά της Ιρις βαν Χέρπεν. Της ολλανδής σχεδιά-

στριας που έχει καταφέρει να παντρέψει την υψηλή ραπτική με το 3D printing και τον ψηφιακό κόσμο σε μία σχέση γεμάτη σιλικόνη, οργάντζα, γυαλί, ρητίνη ή καουτσούκ. Πιο πρόσφατα, σε επαφή με τα επείγοντα αιτήματα των καιρών για οικολογικά υπεύθυνα μεθόδους παραγωγής, συμπεριέλαβε και το ανακυκλωμένο πλαστικό ή τους κόκκους κακάο ως πρώτες ύλες των δημιουργιών της. Από όταν ίδρυσε τον οίκο που φέρει το όνομά της, 16 χρόνια πριν, έχει γίνει διεθνώς γνωστή ως μία από τις πιο ταλαντούχες σχεδιάστριες μόδας της γενιάς της, μια δημιουργός που αναδεικνύει τον δυναμισμό των γυναικών μέσα από μια ιδιαίτερα ευαίσθητη, λεπτεπίλεπτη, όσο και οραματική προσέγγιση του στυλ. Ο υπέροχος κόσμος της Ιρις βαν Χέρπεν ξεδιπλώνεται σε μια μεγάλη αναδρομική έκθεση αφιερωμένη στο έργο της στο Μουσείο Διακοσμητικών Τεχνών (Musée des Arts Décoratifs ή αλλιώς MAD) στο Παρίσι. Η τιλοφορούμενη «Iris van Herpen.

Sculpting the Senses» (έως τα τέλη Απριλίου) προσκαλεί τους επισκέπτες της σε ένα ταξίδι στο υβριδικό σύμπαν της δημιουργού – ο χαρακτηρισμός σχεδιάστρια μόδας είναι μάλλον φτωχός για να περιγράψει το έργο της. Είναι ένας κόσμος με μυθικά πλάσματα βγαλμένα από μια ζωηρή φαντασία ενός ανήσυχου νου που τελικά μορφοποιεί τις αόρατες εικόνες σε ύλη ικανή να ενεργοποιήσει σχεδόν όλες τις αισθήσεις ύστερα από επίμονη έρευνα και πολύ πειραματισμό. Χωρισμένη σε εννέα θεματικές, φέρει την επιμέλεια της Κλοέ Πιτό, η οποία είναι επικεφαλής των συλλογών Art Deco και Σύγχρονου Ντιζάιν του MAD και αντιπαραβάλλει περί τις εκατό δημιουργίες υψηλής ραπτικής της Βαν Χέρπεν με έργα και αντικείμενα καλλιτεχνών που την έχουν επηρεάσει και εμπνεύσει, ακούσια ή εκούσια. Γιατί μιλάμε για μια σχεδιάστρια που δεν διστάζει να εμπλουτίζει και να εμβαθύνει το έργο της μέσα από συνεργασίες με άλλους καλλιτέχνες άλλων πεδίων.

● Μίνι φόρεμα «Cosmica» από την συλλογή «Shift Souls».

Φόρεμα «Fractal Flows» από τη συλλογή «Sensory Seas» (2020).

«Fallen Angel Wings» (2014), έργο από χαρτί του Ρόγκαν Μπράουν.

Χωρισμένη σε εννέα θεματικές, η έκθεση με τίτλο «Iris van Herpen. Sculpting the Senses» στο παρισινό Musee des Arts Decoratifs αντιπαραβάλλει περί τις εκατό δημιουργίες υψηλής ραπτικής της Ιρις βαν Χέρπεν με έργα και αντικείμενα καλλιτεχνών που την έχουν επηρεάσει και εμπνεύσει, ακούσια ή εκούσια

Το έργο «Ναυτίλος» (2017) του Βιμ Ντελβόε.

«Gothik-A-Cabinet» (2022) του Φερούτσιο Λαβιάνι.

ων. Όπως με τους αμερικανούς εικαστικούς κινητικής γλυπτικής και εγκαταστάσεων Αντονι Χάου και Κέισι Κάραν ή τον канаδό αρχιτέκτονα και νιζάινερ Φίλιπ Μπίτζι, με τους οποίους μοιράζεται την αγάπη για την καινοτομία και την εύρεση νέων, διευρυμέ-

νων συστημάτων αναπαράστασης του φυσικού κόσμου. Και βέβαια με τον βρετανό αρχιτέκτονα Ντάνιελ Βίντριγκ, με τον οποίο έφτιαξαν το πρώτο ρούχο που σχεδιάστηκε με 3D λογισμικό και υλοποιήθηκε με τη συνδρομή της τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D printing). Ήταν μέρος της συλλογής «Crystallization» για τη σεζόν Άνοιξη/Καλοκαίρι 2010 και η έμπνευση για τη δημιουργία του προερχόταν από τους κρυστάλλους του πάγου. «Συνδυάζοντας την τεχνολογία και τη δεξιοτεχνία μπορούμε να φτάσουμε στο επόμενο επίπεδο δημιουργίας. Γι' αυτό χαίρομαι τόσο πολύ που βρίσκομαι στον χώρο της μόδας – γιατί μπορώ να εξερευνήσω νέους τρόπους μεταμόρφωσης μέσα στην υλικότητα» έχει δηλώσει σχετικά η Ιρις βαν Χέρπεν.

Απολιθώματα και ναυτίλοι

Στην έκθεση στο Παρίσι παρουσιάζονται αντικείμενα όπως το «Gothik-A-Cabinet» (2022) και το «Good vibrations cabinet» (2013)

του ιταλού αρχιτέκτονα και νιζάινερ Φερούτσιο Λαβιάνι, ένα ντουλάπι που μοιάζει με μια παραμορφωμένη ψηφιακή φωτογραφία αλλά το ξύλο του είναι επιδέξια σκαλισμένο από μια μηχανή CNC (computer numerical control). Τα κύματα αυτά μοιάζουν να έχουν μεταφερθεί σε ενδύματα, όπως στο «δονούμενο» φόρεμα «Galactic Glitch» από τη σειρά «Shift Souls» (2019) με πρώτη του ύλη το mylar (ένα είδος πολυεστερικής μεμβράνης) που έχει κοπεί με λέιζερ σε κυματοειδή μοτίβα τα οποία δημιουργούνται από τον υπολογιστή – μια συνεργασία με τον Φίλιπ Μπίτζι. Κάποιες φορές η πρώτη ύλη της έμπνευσης έρχεται από το παρελθόν και τον κόσμο των φυσικών επιστημών, όπως για παράδειγμα τον έχει αρχειοθετήσει ο γερμανός ζωολόγος και φυσιοδίφης Ερνστ Χέκελ στα τέλη του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ού ή όπως τον έχουν φιλοτεχνήσει στα γυάλινα γλυπτά τους με τις απόκοσμες μορφές του θαλάσσιου κόσμου οι – επίσης Γερμα-

● Το Miami Worldcenter είναι ένα υπεράσύγχρονο οικιστικό συγκρότημα μεικτής χρήσης που έρχεται να καλύψει τις μεταβαλλόμενες ανάγκες του πληθυσμού της πόλης.

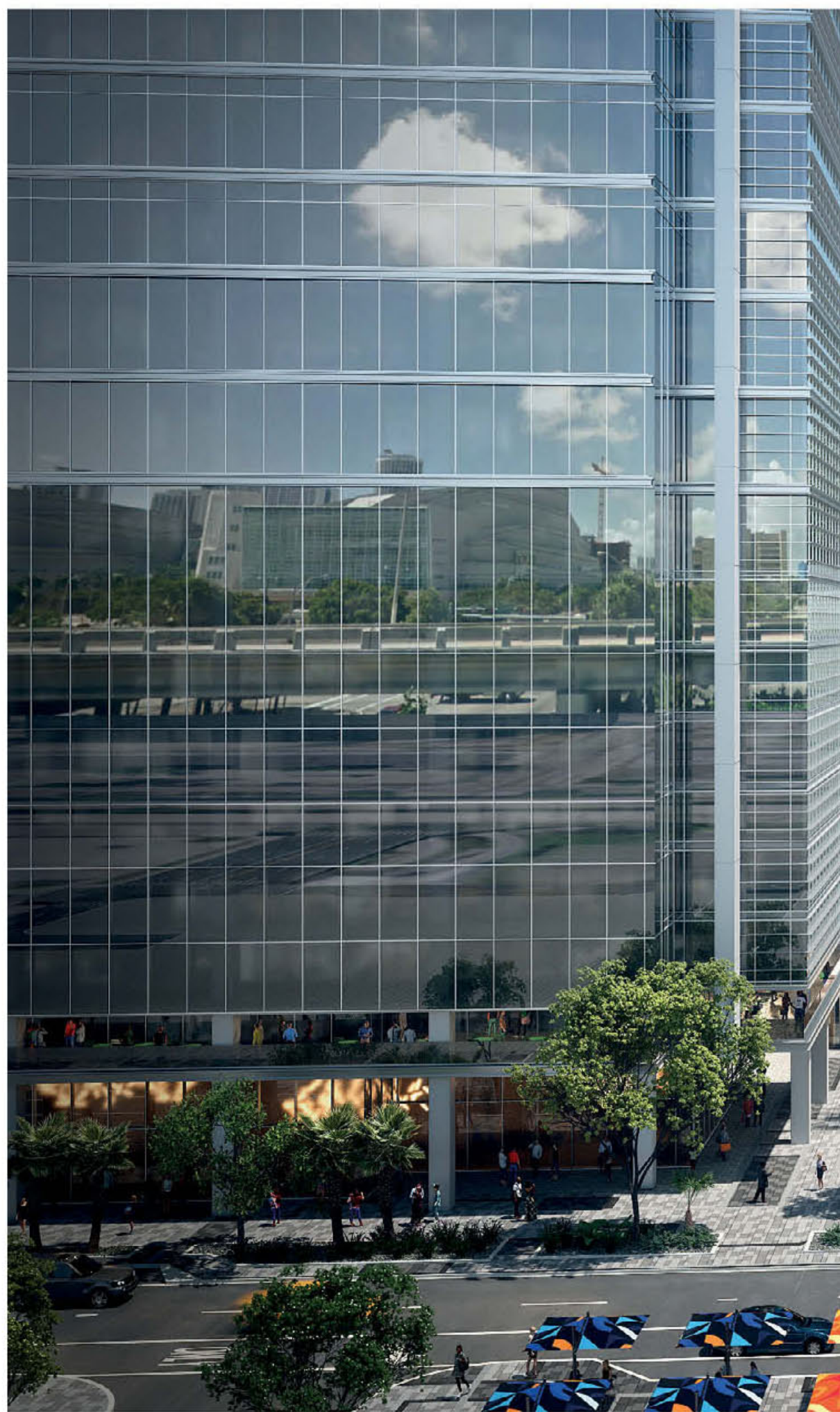

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΝΤΙΑΝΑ ΚΑΡΤΣΑΓΚΟΥΛΗ

Στη διάρκεια της πανδημίας, η οποία από όλες τις πόλεις των ΗΠΑ χτύπησε ιδιαίτερα σκληρά τη Νέα Υόρκη, είδαμε να δημιουργείται ένα φαινόμενο μαζικής φυγής από την αμερικανική μητρόπολη. Οι κάτοικοί της, αναγκασμένοι πλέον να μένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα απομονωμένοι στα διαμερίσματά τους, άρχισαν να συνειδητοποιούν πόσο μικρά, παλιά και ταυτοχρόνως πανάκριβα είναι αυτά και να αμφισβητούν το αν αξίζει τελικά τον κόπο να εργάζονται σκληρά για να τα συντηρούν. Η Φλόριντα, μια Πολιτεία που οι περισσότεροι είχαν στο μυαλό τους ως τόπο διακοπών ή συνταξιοδότησης, ξαφνικά έγινε η νούμερο ένα επιλογή για μόνιμη εγκατάσταση, ειδικά ανάμεσα στους millennials που διέθεταν καλό εισόδημα (γύρω στα 200.000 δολάρια τον χρόνο). Η τάση φυγής προς τον Νότιο δεν κόπασε ούτε μετά την πανδημία, καθώς σήμερα στη Φλόριντα, την 4η πιο εύρωστη οικονομικά Πολιτεία των ΗΠΑ, δεν είναι μόνο ο καλός καιρός που αποτελεί πόλο έλξης για τους Αμερικανούς

– πολλοί εκ των οποίων μπορούν να εργαστούν εξ αποστάσεως και έτσι έχουν τη δυνατότητα να μένουν όπου πραγματικά επιθυμούν –, αλλά και το χαμηλότερο κόστος ζωής. Εκεί, για παράδειγμα, δεν υπάρχουν πολιτειακοί φόροι (state individual income tax), τα ενοίκια είναι πολύ πιο φθηνά, ενώ αντίθετα η Νέα Υόρκη, μαζί με το Λος Άντζελες, βρίσκονται ανάμεσα στις πιο ακριβές πόλεις του κόσμου για να ζει κανείς. Αυτό αναζωογόνησε δημογραφικά την «ηλιόλουστη Πολιτεία», όπως χαρακτηριστικά αποκαλείται, της οποίας ο πληθυσμός άρχισε να γίνεται όχι μόνο μεγαλύτερος, αλλά και αρκετά νεαρότερος. Για πρώτη φορά, μεγάλες εταιρείες άρχισαν να εγκαθιστούν τα γραφεία τους σε πόλεις όπως είναι το Μαϊάμι, η Τάμπα, το Ορλάντο, το Φορτ Λόπερντεϊλ, το Σάουθ Μπιτς κ.ά., ενώ το εργατικό δυναμικό έφτασε στο απίστευτο σημείο να ξεπεράσει εκείνο του «Μεγάλου Μήλου» το 2022, με 440.000 επιπλέον θέσεις εργασίας να προστίθενται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Όλη αυτή η κινητικότητα λοιπόν είχε ως συνέπεια και την αύξηση της ζήτησης για στέγαση. Οι νέοι αυτοί κάτοικοι δεν ψάχνουν

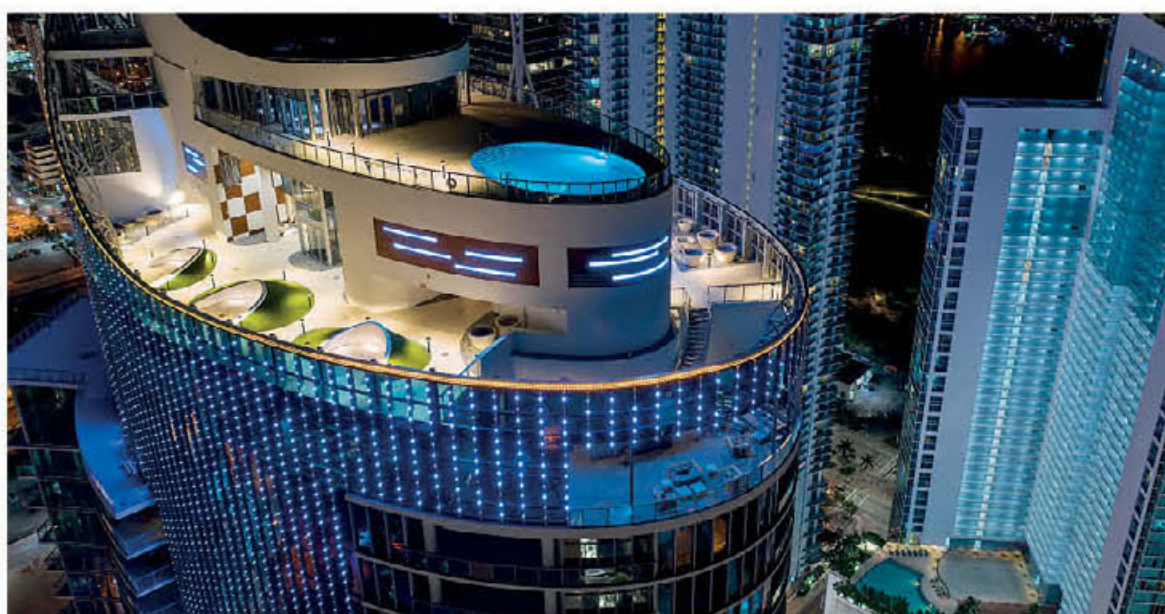
Η ΝΕΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΑΪΑΜΙ

Ο συνεχώς αυξανόμενος πληθυσμός της Φλόριντα έχει δημιουργήσει καινούργιες οικιστικές ανάγκες για την ηλιόλουστη Πολιτεία, όπως αυτές που έρχεται να καλύψει ένα νέο εντυπωσιακό κατασκευαστικό project, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2024.

Μεγάλοι και πολυτελείς ουρανοξύστες, εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια, πολιτιστικά, κέντρα, ξενοδοχεία και άλλες υποδομές αποτελούν κομμάτι των παροχών του project που στοίχισε 4 δισ. δολάρια.

Το skydeck του Paramount Miami Worldcenter μοιάζει με τη γέφυρα ενός υπερπολυτελούς superyacht.

παραθαλάσσιες και ήσυχες κατοικίες, αλλά πρακτικά διαμερίσματα κοντά στο κέντρο, όπου μπορούν να μετακινούνται εύκολα και να φτάνουν γρήγορα στη δουλειά τους, κατά προτίμηση με τα πόδια, τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή εναλλακτικούς, οικολογικούς τρόπους. Χρειάζονται σουπερμάρκετ, σχολεία, πάρκα, εμπορικά κέντρα και όλες τις ανέσεις και τις υποδομές που παρέχει μια καλά οργανωμένη πόλη. Σε αυτή τη λογική χτίζονται μεγαλεπήβολα projects σε ολόκληρη την Πολιτεία, ένα εκ των οποίων είναι το Miami Worldcenter, το δεύτερο μεγαλύτερο συγκρότημα μεικτικής χρήσης της χώρας μετά το διάσημο Hudson Yards στη Νέα Υόρκη.

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΝΤΙΑΝΑ ΚΑΡΤΣΑΓΚΟΥΛΗ

Στον Αμαζόνιο, και συγκεκριμένα στο κομμάτι του που ανήκει στη Βραζιλία, διεξάγεται ένας πόλεμος. Από τη μία ντόπιοι κτηνοτρόφοι και ισχυρές κρεατοβιομηχανίες και από την άλλη η διεθνής κοινότητα και η μεγάλη πλειονότητα των Βραζιλιάνων, οι οποίοι προσπαθούν διακαώς να περισώσουν ό,τι έχει απομείνει από τον τελευταίο και σημαντικότερο «πνεύμονα» του πλανήτη. Η εκτροφή βοοειδών είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο αποψιλώνεται συστηματικά αυτό το τμήμα του πολύτιμου οικοσυστήματος παρά τα μέτρα – πολλοί λένε όχι αρκετά δραστικά – που έχει λάβει η τωρινή, αριστερή κυβέρνηση του προέδρου Λουίς Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα, η οποία όμως βρίσκεται μόλις έναν χρόνο στο τιμόνι της χώρας. Μεγάλη μερίδα αυτών των μέτρων περιλαμβάνει την προσπάθεια καταγραφής της καταγωγής των ζώων και την απαγόρευση της πώλησης όσων προέρχονται από παρανόμως αποψιλωμένες περιοχές του Αμαζονίου. Είναι όμως δύσκολο να ανατραπούν τόσα χρόνια ασυδοσίας, ειδικά στη διάρκεια της προηγούμενης κυβέρνησης υπό τον χαρακτηριστιζόμενο από πολλούς ακροδεξιό Ζαΐρ Μπολσονάρου (2019-2022), όταν τεράστιες εκτάσεις πυκνού δάσους θυσιάστηκαν για να ικανοποιήσουν την παγκόσμια ζήτηση για κόκκινο κρέας – η Βραζιλία είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας βόειου κρέατος σε ολόκληρο τον κόσμο.

Επειτα από ενδελεχή έρευνα έξι ετών σε χιλιάδες κτηνοτροφεία που διεξήγαγε η εφημερίδα «The Guardian» μαζί με άλλους φορείς, συνεχίζοντας το έργο του δημοσιογράφου Ντομ Φίλιπς (1964-2022) και του ειδικού επί των αυτόχθονων της περιοχής Μπρούνο Περέιρα (1980-2022), οι οποίοι βρέθηκαν δολοφονημένοι μέσα στο τροπικό δάσος ενώ διερευνούσαν το συγκεκριμένο θέμα, αποκαλύφθηκε ότι περισσότερα από 800 εκατομμύρια δέντρα κόπηκαν στον Αμαζόνιο από το 2017 έως το 2022 για να μετατραπούν οι γύρω εκτάσεις σε βοσκοτόπια, ενώ έχουν καταστραφεί περί τα 16.996 τ. χλμ. του δάσους που βρίσκονταν γύρω από μονάδες κρεατοπαραγωγής, οι οποίες εξάγουν βόειο κρέας σε όλον τον κόσμο. Και παρόλο που οι εκπρόσωποι της αγοράς έχουν υποσχεθεί ότι θα αποφεύγουν τη συνεργασία με κτηνοτρό-

Ο «ΠΟΛΕΜΟΣ» ΠΟΥ ΚΑΙΕΙ ΤΟΝ ΑΜΑΖΟΝΙΟ

Στη Βραζιλία τεράστιες εκτάσεις τροπικού δάσους θυσιάζονται για να «τροφοδοτήσουν» την ακμαία βιομηχανία κρέατος, με ανυπολόγιστο περιβαλλοντικό κόστος.

φους που συνδέονται με αποψιλωμένες περιοχές, οι κτηνοτροφικές μονάδες και τα σφαγεία της έρευνας ανήκαν όλα στις τρεις μεγαλύτερες κρεατοβιομηχανίες της Βραζιλίας.

Slash-and-burn

Πέρα από την πυκνή βλάστηση, με την αποψίλωση του Αμαζονίου και τον βάρβαρο τρόπο με

τον οποίο αυτή διεξάγεται κινδυνεύουν επίσης τα σπάνια άγρια ζώα που αυτό το μοναδικό δάσος φιλοξενεί: πρώτα κόβονται τα δέντρα και στη συνέχεια καίγεται ολόκληρη η περιοχή. Αυτή η μέθοδος καλλιέργειας ονομάζεται «slash-and-burn» και επιλέγεται γιατί βραχυπρόθεσμα η φωτιά μετατρέπεται σε παράγοντα απελευθέ-

ρωσης των θρεπτικών συστατικών που εμπεριέχονται στην προϋπάρχουσα βλάστηση. Αυτά τα θρεπτικά συστατικά λειτουργούν ως λίπασμα για να αναπτυχθεί νέα βλάστηση, ειδικά σε βάθος ½ εκ. κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, λόγω της υψηλής συγκέντρωσης φωσφόρου, καλίου και ασβεστίου στα αποκαΐδια.

Αφού λοιπόν καεί ολόκληρη η επιλεγμένη έκταση, η οποία φυσικά είναι πολύ μεγάλη, καθώς χρειάζονται αρκετά στρέμματα για την εκτροφή βοοειδών, καθώς και για την καλλιέργεια σόγιας προκειμένου να τραφούν, τότε φέρνουν τα ζώα – πολλές φορές μάλιστα η φωτιά, όπως είναι φυσικό, ξεφεύγει από τον έλεγχο, οπότε έχουμε μεγαλύτερη

καταστροφή από την αναμενόμενη. Οι αγελάδες παραμένουν εκεί για κάποια χρόνια, μέχρι που η γη χάνει τη «χρησιμότητά» της και την εγκαταλείπουν για μια καινούργια έκταση, η οποία έχει μόλις υποβληθεί στην ίδια διαδικασία. Χρησιμοποιώντας ως επί το πλείστον αυτή τη μέθοδο καταστράφηκαν το 2022 περί τα 10.573 τετραγωνι-

Περισσότερα από 800 εκατομμύρια δέντρα κόπηκαν στον Αμαζόνιο από το 2017 έως το 2022 για να μετατραπούν οι γύρω εκτάσεις σε βοσκοτόπια, ενώ έχουν καταστραφεί περί τα 16.996 τ. χλμ. του δάσους που βρίσκονταν γύρω από μονάδες κρεατοπαραγωγής, οι οποίες εξαγωγήν βόειο κρέας σε όλον τον κόσμο

● Ένα βοσκοτόπι του Αμαζονίου που περιμένει να φιλοξενήσει αγελάδες για τα επόμενα λίγα χρόνια, προτού μεταφερθούν σε γειτονικό αποψιλωμένο έδαφος.

κά χλμ. τροπικού δάσους. Κατά τη διάρκεια αυτού του θανατηφόρου κύκλου θυσιάζονται και σπάνια ζώα, όπως για παράδειγμα τα τζάγκουαρ, 1.470 εκ των οποίων είτε σκοτώθηκαν είτε αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το φυσικό τους περιβάλλον λόγω των πυρκαγιών στον Αμαζόνιο της Βραζιλίας από το 2016 έως το 2019. Αλλά είδη

που κινδυνεύουν είναι η γιγάντια βραζιλιάνικη βίβρα (Giant Brazilian Otter), η οποία ζει σε ομάδες των 20 το πολύ, αλλά ο συνολικός άγριος πληθυσμός της υπολογίζεται μεταξύ 1.000 και 5.000, ο πίθηκος Ateles belzebuth, ο πληθυσμός του οποίου έχει μειωθεί κατά τουλάχιστον 50% τις τελευταίες πέντε δεκαετίες, κυρίως εξαιτίας της κλιματι-

κής κρίσης, τα τουκάν, τα πολύχρωμα συμπαθητικά πουλιά που δίνουν μεγάλο αγώνα να επιβιώσουν στις αποψιλωμένες περιοχές του Αμαζονίου, κ.ά.

Ο αμφιλεγόμενος δήμαρχος

Είναι πολύ εύκολο να κατηγορήσει κανείς μόνο τις μεγάλες κρεατοβιομηχανίες για το φαινόμενο αυτό,

και σίγουρα τους αναλογεί η μερίδα του λέοντος των ευθυνών, αλλά δεν γίνεται να παραβλέψουμε και μια αρκετά θορυβώδη κοινότητα κατοίκων του Αμαζονίου, οι οποίοι ζουν από την κτηνοτροφία και θεωρούν ότι αυτός ο τομέας θα φέρει την ευημερία στις οικογένειές τους. Αλλωστε, πιστεύουν ότι ο Αμαζόνιος τους ανήκει και ότι δεν θα

έπρεπε να λογοδοτούν στη διεθνή κοινότητα για το πώς θα τον διαχειριστούν. Η υποστήριξη των κατοίκων είναι ένας από τους λόγους για τον οποίο σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στην «Washington Post» η αλυσιδία εφοδιασμού βοοειδών της Βραζιλίας είναι μία από τις πιο περίπλοκες στον κόσμο, με χιλιάδες

ράντσα να εκτείνονται σε περιοχές που είναι εξαιρετικά δύσκολο να καταγραφούν. Το μεγαλύτερο μάλιστα πρόβλημα είναι οι έμμεσοι προμηθευτές, δηλαδή οι κτηνοτρόφοι που ξέρουν πώς να λειτουργούν το σύστημα με το «ξέπλυμα βοοειδών». Μεταφέρονται δηλαδή ζώα από παράνομα ράντσα σε νόμιμα και έτσι δεν μπορεί να προσδι-